

77 Norge er en klar nu

Statlig kontroll på Oslo Børs

Børsnoterte selskaper hvor statens eierandel er 34 prosent eller høyere.

Børsnoterte selskaper	Statens eierandel	Selskapets markedsverdi ved børsstart igår (MRD)	Oslo Børs
Statoil asa	67 %	451,8	
Telenor asa	54 %	152,0	
Kongsberg Gruppen asa	50 %	13,7	
Cermaq asa	44 %	6,8	
Yara International asa	36 %	69,0	
DNB asa	34 %	94,9	
Norsk Hydro asa	34 %	58,0	
Totalt		846,2	1522,2

846,2 milliarder kroner i andel av 1522,2 milliarder utgjør 56 prosent av verdiene på Oslo Børs. Staten har altså negativ kontroll, eller mer, over 56 prosent av verdiene på Oslo Børs.

Eierskapsandeler og kontroll

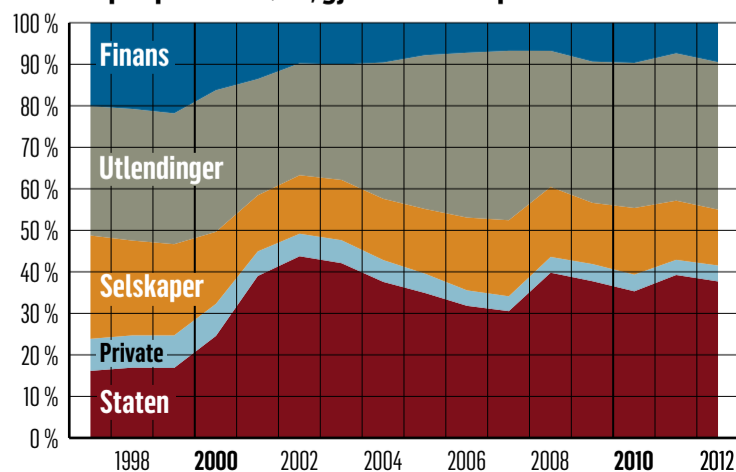
- 100 prosent gir total kontroll.
- 90 prosent gir mulighet til å tvangsutløse de resterende aksjonærene.
- 67 prosent vil si at eieren kan endre vedtekter som flytting av hovedkontor utenlands.
- 50 prosent, med vanlig flertall kan eier blant annet velge styremedlemmer og vedta utbytte.

- 34 prosent gir negativ kontroll. Eier kan motsette seg vedtektsendringer som flytting av hovedkontor utenlands.

For staten sin del vil eierandelen i **DNB** (34 %), **Norsk Hydro** (34 %) og **Yara** (36 %) være eksempler på eierskap som nettopp sikrer staten den negative kontrollen over selskapets utvikling.

Eier nesten 40 prosent

Eierskapet på Oslo Børs, gjennomsnitt per år.

20©12 DagensNæringslivgrafikk/Kilde: Oslo Børs, Statens eierberetning 2011 og regjeringen.no

Dominerer: Staten har kontroll over 56 prosent av verdiene på Oslo Børs. – Det er ikke noe land i Europa som har høyere andel statlig eierskap i børsnoterte selskaper, sier BI-professor Øyvind Bøhren.

Norge er en klar nummer en på en liste over statlig eierskap i børsnoterte selskaper i Europa, sier Øyvind Bøhren, professor i finansiell økonomi ved Handelshøyskolen BI.

Verdien av statens aksjer på Oslo Børs, statens direkte eierskap, utgjør rundt 37 prosent. Tar man i stedet utgangspunkt i markedsverdien til selskapene der staten eier minst 34 prosent, det vil si har negativ kontroll, blir tallet langt høyere: Da kontrollerer staten rundt 56 prosent av markedsverdien på Oslo Børs (se grafikk).

Bøhren, som også er leder for senter for eierskapsforskning, beskriver Telenor og TV 2-saken som et eksempel på slett reklame for norsk statlig eierskap.

– Problemet med både statlig og privat eierskap er når det utøves uprofesjonelt og opportunistisk. Telenor og TV 2 er et slikt tilfelle der ministeren sto til strykkarakteren F, styrelederen

STATLIG EIERSKAP

■ Staten deler sitt eierskap opp i fire kategorier:

- Selskaper med forretningsmessige mål.
- Selskaper med forretningsmessige mål og nasjonal forankring av hovedkontor.
- Selskaper med forretningsmessige mål og andre spesifikt definerte mål.
- Selskaper med sektorpolitiske mål.
- Statens eierandel i DNB, Kongsberg Gruppen, Norsk Hydro, Statoil, Telenor og Yara faller inn under kategori to, både forretningsmessige mål og å beholde hovedkontor i Norge.

sto til ren A, men hvor F-kandidaten strøk A-kandidaten, sier Bøhren.

«Har sagt nok»

Saken Bøhren viser til oppsto i vinter da A-pressens eierandel i TV 2 ble solgt til danske Egmont.

77 Målet burde være at staten skal eie når staten utøver eierskapet bedre enn private

Øyvind Bøhren, professor ved BI

Staten er eier i Telenor, som igjen er eier i A-pressen. Nærings- og handelsminister Trond Giske motsatte seg salget av TV 2, som likevel gikk gjennom. Dette utløste et offentlig oppgjør mellom Giske og styrelederen i Telenor, Harald Norvik. Giske innkalte senere Norvik til et møte hvor han meddelte at han ikke hadde tillit til Norvik. Norvik gikk kort tid etter av som styreleder.

– Målet burde være at staten skal eie når staten utøver eierskapet bedre enn private. Staten fremhever seg gjerne som langsiktig eier, men dette blir lett

77 For omfattende

OSLO: – Privat eierskap i næringslivet er det som bør være naturtilstanden. Vi synes statlig eierskap er for omfattende, sier direktør for næringspolitikk i NHO, Petter Brubakk.

Han mener staten med fordel kan redusere sitt eierskap i næringslivet. – Ser du ingen fordeler? Jeg synes det er lettere å se ulempene enn fordelene. Det er viktig å huske at skal

bedriftene være i Norge, må de få gode konkurransevilkår, ikke bli tvunget til å bli i Norge ved statlig eierskap og kontroll, sier Brubakk.

mmmer én

dårlig eierskap når stadig skiftende ministre uten eierbakgrunn utøver eierskapet på vegne av fem millioner nordmenn. Jeg mener statlig eierskap blir bedre i sameie med private fordi det skjerper staten, sier Bøhren.

Hverken Trond Giske eller Harald Norvik ønsket å kommentere uttalelsene til Bøhren igår.

– Tror jeg har sagt nok, skriver Norvik i en sms til DN.

Trond Giske varslet i en kronikk i Dagbladet at han i løpet av de neste dagene vil sende brev til alle selskaper staten har større eierandeler i. I brevet vil han presisere det som «naturlig og fornuftig at vurderinger rundt eventuelle utvalg av større virksomheter til utlandet er en del av eierdialogen».

«Koker over»

Tidligere Hydro-sjef Eivind Reiten forholdt seg til staten som eier i en årrekke.

– Staten er blitt mye bedre, og opptrer stort sett ryddig og profesjonelt. Fra tid til annen skjer det at politikken blir for

■ **STATEN EIER.** Øyvind Bøhren mener at statens eierskap er problematisk når det utøves uprofesjonelt og opprotunistisk. Foto: Elin Høyland

viktig og enkeltstatsråders markeringsbehov gjør at det av og til koker over. Jeg opplevde det også i noen enkeltsaker i Hydro, sier Reiten.

Han påpeker at den høye eierandelen til staten på Oslo Børs også skyldes børsnotering av blant annet Statoil.

– Over tid så kan vi nok se at statens eierprosent kan gå noe ned, og det mener jeg er riktig, sier Reiten.

Bøhren påpeker at staten solgte seg ned i Statoil, Cermaq, Telenor og Yara da selskapene ble børsnotert.

– Altså sank statens eierandel av landets verdiskapning, men andelen på børsen økte, sier Bøhren.

ingvild.bruaset@dn.no

← Se også side 2

Ny utsettelse for Telenor i India

TELEKOM Telenor må smøre seg med ny tålmodighet for å få en avklaring på den vanskelige situasjonen i India. Teleselskapets fremtid i landet ligger nå i hendene på en komité av en rekke sentrale indiske regjeringsmedlemmer. Denne komiteen bestemmer hvordan en rekke mobilisenser, som Telenors datterselskap har mistet, skal auksjoneres ut. Komiteen ledes av finansminister Pranab Mukherjee.

Inntil igår ettermiddag lå det an til at denne komiteen skulle endelig bestemme betingelsene

for auksjonen, men møtet ble avlyst i siste liten.

Komiteeleder Mukherjee ventet å stille til valg som landets nye president. Igår ble det derfor spekulert i om at han utsatte møtet for å slippe å ta en upopulær avgjørelse om auksjonen. Telenor mener betingelsene som er foreslått er så strenge at det vil bli umulig for selskapet å fortsette i India. Isåfall vil en investering på 18 milliarder kroner gå tapt. Indisk høyesterett har pålagt myndighetene å gjennomføre auksjonen innen utgangen av august. **DN**

Står på skatteutt

POLITIKK Fremskrittspartiets skattepolitiske talsmann Christian Tybring-Gjedde står fast på partiets skatteutt. Men han avviser angrepet fra Arbeiderpartiets Torgeir Micaelsen om at de borgerlige partiene taeklegger sine forslag om reduserte skatteinntekter på 21–29 milliarder kroner – og de store effektene dette ville ha på velferdstilbudet, slik DN skrev igår.

– Det er useriøst når Micaelsen argumenterer som om skattereduksjoner ikke dekkes inn i våre budsjettforslag. Vi foreslår blant annet omfattende kutt i bevilgningene til landbruk, bistand og i annet, men ikke i velferdstilbud, sier han. **DN**

Konkursåpninger

Kunngjorte nye konkursåpninger ved Brønnøysundregistrene, alfabetisk etter stedsnavn.

Sted	Firma	Organisasjonsnr.	Bransje	Bostyrer
Aurskog	M-K Transport Marianne Olsen	996 063 194	Godstransport på vei	adv. Lars Baklund
Bergen	JKB Invest as	990 424 020	Utleie av egen eller leid fast eiendom	adv. Roald Angelfoss
Bergen	Skarven Securities as	991 756 167	Kjøp og salg av egen fast eiendom	adv. Roald Angelfoss
Bergen	Skeistøa as	992 826 398	Utvikling og salg av egen fast eiendom	adv. Eivind Pundsnes
Drammen	Kjøkkenfornyrn Nova as	944 930 302	Produksjon av kjøkkenmøbler	adv. Jan Lyngås
Eidsvåg	Eidsvågneset Hage as	993 946 613	Beplantning av hager og parkanlegg	adv. Eivind Pundsnes
Fana	Rula Invest as	993 004 669	Engroshandel med belyningsutstyr	adv. Roald Angelfoss
Haukeland	JH Maskin as	995 558 521	Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	adv. Roald Angelfoss
Hegra	Weli Bjørn Weiseth	977 099 277	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner	adv. Veronica L. Drivstuen
Hjellestad	Norway Xanadu Architectural Engineering Cooperation as	994 383 221	Byggeteknisk konsulentvirksomhet	adv. Eivind Pundsnes
Holmestrand	Byggmester Ingar Grønli as	993 296 910	Oppføring av bygninger	adv. Bjørn Berge
Leinstrand	Molsberry Import as	895 403 822	Engroshandel med klær	adv. Roy Gunnar Johansen
Liland	Limok as	986 967 443	Butikkhandel med bredt vareutvalg	adv. Tor J. Strand
Løken	Kjell Løken as	984 372 809	Oppføring av bygninger	adv. Lars Baklund
Lørenskog	Interflora Globusblomsten as	988 978 264	Butikkhandel med blomster og planter	adv. Odd Magne Gjerde
Melhus	Melhus Møbel as	992 718 897	Butikkhandel med møbler	adv. Leif Otto Østerbø
Mjøndalen	Johansen Montasje	991 224 750	Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	adv. Erik Blaauw Evensen
Molde	Sunde Interiør as	962 282 407	Engroshandel med kontormøbler	adv. Nils Ivar Sylte
Oslo	E-montasje as	994 922 769	Oppføring av bygninger	adv. Sigurd Ihlen
Oslo	Erak as	951 181 676	Agenturhandel med spesialisert vareutvalg	adv. Botolf Botolfsen-Lilleaker
Oslo	Kreative Klær - Zibo as	993 765 635	Butikkhandel med klær	adv. Odd Magne Gjerde
Oslo	Mariusz Pieczara	989 828 282	Oppføring av bygninger	adv. Erling Opdal
Oslo	Peter Moqvist Malerfirma	978 666 906	Malerarbeid	adv. Botolf Botolfsen-Lilleaker
Oslo	SR Consulting Company Svein Resell	981 538 781	Forretningsmessig tjenesteyting	adv. Botolf Botolfsen-Lilleaker
Oslo	TT Distributøren Limited	992 673 176	Butikkhandel med nærings- og nytelsesmidler	adv. Jon Iver Austad
Porsgrunn	DVB-tv	996 442 578	Engroshandel med radio og fjernsyn	adv. Asgeir Skarholt
Roa	Friskdata Harald Rune Pettersen	955 429 893	Reparasjon av datamaskiner og tilleggsutstyr	adv. Skjalg Grindstad
Sandvika	Haukland Teknikk Og Transport	982 703 557	Fotografvirksomhet	adv. Petter C. Nissen-Lie
Skjetten	Easy Meal as	985 826 455	Drift av restauranter og kafeer	adv. Lars Baklund
Stavanger	JB Gruppen Inc.	987 661 127	Spedisjon	adv. Erling Kleiberg
Sunde	Bogsnes Marine og Landbrukservice DA	985 453 608	Engroshandel med fritidsbåter og utstyr	adv. Trond E. Samdal Nielsen
Sør-ron	Øyvind Loddengaard as	992 842 709	Drift av restauranter og kafeer	adv. Svein-Harald Foss
Tertnes	T M Holding as	990 125 767	Kjøp og salg av egen fast eiendom	adv. Eivind Pundsnes
Trondheim	3bygg Salg Limited	996 224 511	Forretningsmessig tjenesteyting	adv. Trond Olsen Aspaas
Trondheim	R 2 You	995 667 495	Rengjøring av bygninger	adv. Terje Tapper
Ytre Enebakk	2 Søstre as	989 371 533	Butikkhandel med klær	adv. Ann Gunn Edvardsen

20©12 DagensNæringsstiv grafikk/Kilde: Brønnøysundregistrene

BY APPOINTMENT TO
THE ROYAL DANISH COURT

OLE LYNGGAARD COPENHAGEN

KATRINE • JEWELLERY DESIGN OLE LYNGGAARD • WWW.OLELYNGGAARD.DK

Mestergull
WWW.MESTERGULL.NO

ARENDALE • MESTERGULL EINERSEN GULL, TLF: 37 02 29 00 DRAMMEN • MESTERGULL OLAF E. OLSEN AS, TLF: 32 83 25 47 / 32 83 23 23 KRISTIANSAND • MESTERGULL T. BERGLIHN AS, TLF: 38 04 91 30 LILLEHAMMER • MESTERGULL FRISENBERG AS, TLF: 61 25 03 36 LILLESTRØM • MESTERGULL ANTHONY SANDBERG, TLF: 63 81 21 09 OSLO • GULLSMED H.A. NEERBYE AS, TLF: 22 54 54 30 SANDEFJORD • MESTERGULL SIGNET, TLF: TLF: 33 46 40 15 SANDVIKA • MESTERGULL GAUDERNACK AS, TLF: 67 54 08 45 • MESTERGULL SANDVIKA STORSENTER AS, TLF: 67 56 50 51 SKI • MESTERGULL SKI STORSENTER A S, TLF: 64 85 91 80 SKIEN • MESTERGULL H. CHRISTOFFERSEN AS TLF: 35 52 74 23 TRONDHEIM • GULLSMED DAHLSSVEEN AS, TLF: 73 52 58 06 TØNSBERG • MESTERGULL H. G. RØNNING AS, TLF: 33 31 12 85 / 33 31 61 84 ÅRNES • MESTERGULL BJØRN HENRIK BRUBAK, TLF: 63 91 02 40 ÅS • MESTERGULL BJØRN HANSEN, TLF: 64 94 08 35